

Приложение № 11 към чл. 20, ал. 4 (Ново – ДВ, бр. 62 от 2022 г., в сила от 5.08.2022 г.)

Форма и съдържание на информацията по чл. 116д, ал. 1 от ЗООС, в т.ч. нейни актуализации – информация за засегнатата общественост, в случай на голяма авария за ПСВРП и ПСНРП 1.

1. Името и/или търговско наименование на оператора

Оператор: „ХАРМОНИ 2012“ ЕООД, гр. София, ЕИК 202151095

Адрес: 1612, гр. София, район Красно село,
бул. „Академик Иван Евстратиев Гешов“ № 40, ет. 2

2. Наименование и пълен адрес на предприятието/съоръжението.

Предприятието: „Велц инсталация за преработка на цинк-съдържащи материали“, гр. Кърджали

Адрес/Местоположение: Землището на гр. Кърджали, община Кърджали, област Кърджали, Източна индустриална зона

3. Номер и дата на актуално уведомление за класификация на предприятието/съоръжението, подадено съгласно чл. 103, ал. 2 или 5 от ЗООС; номер на решение по чл. 106, ал. 4 от ЗООС за ПСНРП; номер на решение по чл. 116, ал. 1 или чл. 116ж, ал. 4 от ЗООС (номер на решение по чл. 99, ал. 2 от ЗООС) за ПСВРП.

РЕШЕНИЕ № 251-А0/2023 г. на Изпълнителния директор на ИАОС

4. Кратко описание на дейността или на планираните дейности в предприятието/съоръжението.

Промишлената площадка на предприятието е разположена в землището на гр. Кърджали, община Кърджали, област Кърджали, в Източната индустриална зона на гр. Кърджали. Основната производствена дейност ще бъде свързана с производство на велц оксид от „Велц инсталация за преработка на цинк-съдържащи материали“, което представлява Първи етап от изменено инвестиционно предложение (ИП) на „ХАРМОНИ 2012“ ЕООД за „Модернизация и разширение на Цинков завод чрез нов „Пържилен цех“, нова система за производство на сярна киселина и нов „Електролизен цех“ с нов подобект „Велц инсталация за преработка на цинк-съдържащи материали“, а именно: въвеждане в експлоатация на „Велц инсталация за преработка на цинк-съдържащи материали“.

За ИП е издадено Решение № ХА-51 ПР/2021 г. от директора на РИОСВ-Хасково за преценяване на необходимостта от извършване на оценка на въздействието върху околната среда (ОВОС), с което е решено да не се извършва ОВОС за горесцитираното ИП и Решение № ХА-6-ОФГ/26.10.2021 г. за поправка на очевидна фактическа грешка в Решение № ХА-51 ПР/2021 г. на директора на РИОСВ-Хасково.

5. Обща информация за наличните в предприятието/съоръжението опасни вещества от приложение № 3 към ЗООС, която съдържа общо наименование, или в случаите на опасно вещество/опасни вещества от част 1 на приложение № 3 към ЗООС – генерично наименование и класификация на опасностите на опасните вещества от приложение № 3 към ЗООС, налични в предприятието, които могат да причинят голяма авария, и описание на основните им опасни свойства.

На територията на предприятието са налични и се очаква да бъдат налични опасни вещества (в т.ч. под формата на отпадъци) от Приложение № 3 на ЗООС в следните съоръжения:

- Велц оксид (с категория на опасност E1 от част 1 на Приложение № 3 от ЗООС) ще се съхранява в силос за краен продукт с проектен капацитет – 725 тона;
- Природен газ (18.4423 тона), поименно изброено вещество в т. 18 от част 2 на Приложение № 3 от ЗООС и с категория на опасност P2 от част 1 на същото приложение, което ще се съхранява в 5 бр. трейлера по 6 000 Nm³ (общо 30 000 Nm³) или 18.42 тона и тръбопровод – 0.0223 тона;
- Дизелово гориво (2.25 тона), поименно изброено вещество в т. 34 в) от част 2 на Приложение № 3 от ЗООС и с категории на опасност „P5в“ и „E2“ от част 1 на същото приложение, което ще се съхранява в резервоар към дизел генератор с вместимост 2.25 м³ или 1.68 тона, автоцистерна – 2.24 тона и тръбопровод – 0.01 тона.

Съгласно представената от оператора информация дизелово гориво ще има в резервоара и в тръбопровода или в зареждащата автоцистерна и тръбопровода, т.е. максималното общо количество на дизеловото гориво на площадката ще бъде до 2.25 тона.

- Азотна киселина (с категория на опасност H2 от част 1 на Приложение № 3 от ЗООС) ще се съхранява в контейнери в максимално количество до 0.015 тона;
- Флуороводородна киселина (с категория на опасност H1 от част 1 на приложение № 3 от ЗООС) ще се съхранява в контейнери до 0.002 тона;
- Оцетна киселина (с категория на опасност P5в от част 1 на Приложение № 3 от ЗООС) ще се съхранява в контейнери до 0.005 тона;
- Амонячна вода (с категория на опасност E1 от част 1 на Приложение № 3 от ЗООС) ще се съхранява в стъклени бутилки до 0.01 тона;
- Натриев пероксид (с категория на опасност P8 от част 1 на Приложение № 3 от ЗООС) ще се съхранява в полиетиленови торби до 0.002 тона;
- Производствен опасен отпадък с код и наименование: 10 05 03* - Прах от димни газове с категория на опасност E2 от част 1 на Приложение № 3 от ЗООС (5 000 тона);
- Опасни отпадъци (с категория на опасност E2 от част 1 на приложение № 3 от ЗООС) генерирани при работата на бившето ОЦК АД („стари щети“) с код и наименование:
  - 10 04 01* - Оловна шлака (854 350 тона);
  - 11 02 02* - Феритен цинков кек и ярозитен кек (92 755 тона);
  - 19 08 13* - Утайки, съдържащи опасни вещества от други видове пречистване на промишлени отпадъчни води (78 080 тона);
  - 19 12 11* - Други фракции, съдържащи опасни вещества (акумулаторна паста, съдържаща оловни оксиди и оловни сулфати), (органична фракция - полипропилен, ебонит и сепаратори от полиетилен и поливинилхлорид), оловна паста от акумулатори, оловни решетки и клеми (60 000 тона);
  - 17 01 06* - Замърсени почви и отпадъци от разрушени конструкции – смеси от или отделни фракции от бетон, тухли, керемиди, плочки, фаянсови и керамични изделия, съдържащи опасни вещества, налично количество (18 740 тона);
  - 17 05 03* - Замърсени земни маси (контаминирани) (242 108 тона).

6. Обща информация, свързана с естеството на опасностите от големи аварии, включително техните потенциални въздействия върху населението и околната среда.

Свойствата и количествата на опасните химични вещества и смеси и отпадъци, които се съхраняват на територията на „Хармони 2012“ ЕООД, определят предприятието като

рисково от възникване на големи аварии при пожар или токсично въздействие върху околната среда и по-конкретно водната среда. При реализация на Първи етап, единствено запалимите вещества (природния газ) и опасните за околната среда покриват критериите за докладване на голяма авария съгласно Приложение № 5 от ЗООС – по отношение на възможност за авария с опасни вещества в количества не по-малки от 5 на сто от пределните количества съгласно приложение № 3, част 1, колона 3 или част 2, колона 3.

Оценката на риска показва, че най-рисковите ситуации са свързани с изтичане на природен газ от газопроводната мрежа или газовото стопанство на площадката на „Хармони 2012“ ЕООД. При тези сценарии е възможно да възникне голяма авария.

Авария с опасни отпадъци или опасни вещества, притежаващи еквивалентни свойства, класифициращи ги като опасни за околната среда, не е възможно да доведе до реални негативни последици. Производствената площадка на „Хармони 2012“ ЕООД е бетонизирана, вкл. зоните на площадките за предварително/ временно съхраняване на опасни отпадъци. Евентуален разлив ще се улови от изградената площадкова канализация и неутрализира в ЛПСОВ на дружеството. Районът не попада в РЗПРН и няма реална опасност от заливане на територията на предприятието от висока вълна.

7. Обща информация за начините на предупреждаване и информиране на засегнатото население в случай на голяма авария (посочва се информация за подходящо поведение в случай на голяма авария или посочване на източника, където информацията може да бъде достъпна по електронен път).

При възникване на голяма авария от първостепенна важност е известяването на органите на Единната спасителна система и провеждането на спасителни работи. Към Вътрешния аварийен план (ВАП) на предприятието е приложена Схема за оповестяване на органите за взаимодействие при авария на площадката на „Хармони 2012“ ЕООД. Органите на изпълнителната власт и отговорните институции за предприемане на бързи и ефективни действия за предотвратяване и/или увреждане на околната среда при възникване на авария се известяват и по реда на Закона за отговорността за предотвратяване и отстраняване на екологични щети.

8. Информация за препоръчителните действия и поведение на засегнатото население в случай на голяма авария.

Голяма авария е възможно да възникне със следните ОХВ/С,

- природен газ, който е наличен в батерия от бутилки (5 бр. трейлера/ бутилкови групи с по 90 литрови бутилки за съхранение на компресиран природен газ, при налягане 200 bar) разположена на открито и в тръбопровод на площадката.

Основните задължения на персонала, произтичащи от заеманата длъжност и работното място, ще се състоят в осигуряването, поддържането и контрола на здравословни и безопасни условия на труд и превантивна дейност, относно предотвратяването на аварии, които биха застрашили живота и здравето на хората и причинили увреждане и замърсяване на околната среда. При нормална експлоатация на предприятието практически не би имало вероятност от възникване на големи аварии. Потенциалните критични събития са пожар или изтичане, а причините, които биха ги предизвикали са:

8.1. Експлоатационни причини

А/ Изтичане на течни ОХВ:

Такова ОХВ на площадката на „Хармони 2012“ ЕООД е дизеловото гориво (Р 5в).

Изтичане може да възникне:

- **от автоцистерна (дизелово гориво)** – използва се за транспорта на дизелово гориво. Изтичане на ОХВ може да възникне при сблъсък или преобръщане на автоцистерната с произтичащите от това последици – пожар в локва и/или токсично разсейване;

- **от връзка между цистерна и отвеждащия към резервоара колектор (дизелово гориво)** - при неспазване на правила за работа при зареждане на резервоарите, е възможно да се получи изтичане на горива и образуване на разлив с последващо изпаряване. Това би могло да доведе до загазяване на работната среда, със съответния риск от запалване на горивото. Цистерните преди започване на работа се застопоряват; използват се гъвкави връзки, които се проверяват периодично и се издава протокол за годността им.

- **при нарушаване на технологичната дисциплина** – при неспазване на технологичната дисциплина, биха се получили ситуации, при които да стане изтичане на ОХВ. Това би довело до образуването на разливи с последващо незначително изпарение на дизеловото гориво и предизвикване на пожар с всички произтичащи от това последици. Всички гореизложени причини биха могли да доведат до изтичане на запалима течност с възможност за възникване на пожар при наличие на открит огнеизточник.

Въздействието върху човешкия организъм е свързано основно с продължителна експозиция при висока температура.

Б/ Разпиляване на опасни за водната среда ОХВ (Е1): велц оксид (Е1).

- **при нарушаване целостта на силос за съхранение** – разпиляване на ОХВ при разтоварване и при съхранение. Разпиляването може да е резултат от дефект в силоса за съхранение на велц оксида, нарушаване на установените правила за безопасност при работа или при външна или естествена причина за авария. Не е възможно да попадне ОХВ в повърхностно или подземно водно тяло, от което да възникне голяма авария. При авария с разпиляване, замърсените отпадъчни води посредством площадковата канализационна мрежа биха постъпили за пречистване в ПСОВ.

В/ Изтичане на запалим газ – природен газ:

- **газопровод и АГРС** – при пробив на газопровода непосредствено преди АГРС ще се получи изпускане в околното пространство на изключително запалим газ от газопреносната мрежа с произтичащите от това последици.

Г/ Възникване на пожар при наличие на изтекли запалими/оксидиращи ОХВ (природен газ, дизелово гориво, оцетна киселина, натриев пероксид):

- **авария в електрическото оборудване** - причина за това може да бъде отклонение от технологичния режим, при който електрическото оборудване бива претоварено и това да доведе до неговото аварирание. Други причини може да са човешка грешка при работата с електрическото оборудване, която довежда до неговото претоварване и от там до възможността за късо съединение или наличие на фабричен дефект на електрооборудването. *Превенция: регулярна проверка на електрическото оборудване;*
- **при не позволено ползване на електронагревателни уреди, открит огън или от искри при ремонтни и заваръчни работи** – единствена причина за този вид авария е грубо неспазване на технологичната дисциплина от изпълнителския персонал на „Хармони 2012“ ЕООД. *Превенция: забрана за ползване на електроуреди или извършване на ремонтни дейности без изрична заповед за това и създаване на условия за безопасното им протичане;*
- **при неспазване на технологичния режим при товаро-разтоварни работи** – не заземяването на цистерните може да доведе до възникване на искра от помпите и при наличието на изтичане на гориво би довело до възникване на пожар.

Д/ BLEVE (взрив на пари на гориво):

- **при разрушаване на връзката между газопровода и АГРС или пробив на бутилка с компресиран природен газ** на площадката ще се получи облак с концентриране на природен газ. Възможно е да се самовъзпламени или да възникне взрив на парите природен газ - BLEVE (*Boiling liquid expanding vapor explosion, Взрив на парите на кипящо гориво*).

8.2. Външни причини

- **саботаж/терористичен акт** - при злоумишлени действия от отделни лица или групи от хора, целящи предизвикване на разрушения и паника е възможно предизвикване на авария на територията на предприятието. Тази авария може да доведе до пожар и е съпроводена с разрушаване и унищожаване на съоръженията налични в обекта, както и замърсяване на околната територия с токсични газове. *Превенция: засилване на пропускателния режим в предприятието от охраната; засилване на контрола в складовете за съхранение на опасни вещества;*

- **техногенни фактори** – авария в съседен обект. Възникването на пожар или авария в съседни обекти представлява опасност за предприятието, ако той не бъде овладян и потушен – тогава съществува опасност от неговото разрастване и от евентуалното му прехвърляне на територията на дружеството с произтичащите от това последици – в най-лошия случай предизвикване на пожар на територията на предприятието. *Превенция: навременна реакция в съответствие с инструкциите при аварийни ситуации.*

- **пътно-транспортно произшествие** – транспортно произшествие представлява опасност за обекта с оглед на възможността от възникването на пожар и прехвърлянето му на територията на обекта. Също така е възможно горящият обект да предизвика експлозия, която да нанесе поражения на възли и съоръжения в предприятието, които от своя страна да предизвикат изтичане/разпиляване на ОХВ и евентуално предизвикване на пожар и произтичащите от това последици за района. Транспортно произшествие може да се предизвика и при неспазване на вътрешните правила за транспорт на ОХВ и смеси на територията на завода. В такива случаи е възможно възникването на аварийна ситуация (*поражения на възли и съоръжения в инсталацията*), която от своя страна да предизвика изтичане на горива и евентуално предизвикване на пожар и/или взрив и произтичащите от това последици за района на обекта

8.3. Естествени причини

При земетресение:

Сеизмичните характеристики на района имат важно значение за условията на безопасна експлоатация на промишлените и други обекти. Районът на град Кърджали е определен като сеизмична зона с максимална VII степен по MSK-64 (*скала на Медведев-Шпонхойер-Карник*). От извършвани микро-сеизмични наблюдения от Централна лаборатория по сеизмична механика и сеизмично инженерство на БАН, е установено, че районът се намира в обхвата на тектонски възел, който е способен да генерира земетресения с магнитуд $M = 6.6-6.7$. Рискът от настъпване на силно земетресение може да доведе до голяма промишлена авария, свързана с разрушения, пожари, екологично замърсяване, до обща тревога и паника, както и други утежняващи последици.

В резултат на сеизмично въздействие от VII и по-висока степен по МШК, е възможно възникване на следната обстановка:

- част от сградния фонд ще получи големи или пълни разрушения;
- ще има ранени, контузени или затрупани сред работещите;

- ще бъде нарушена системата на енергоснабдяване;
- възможно е сериозно да се затрудни снабдяването на предприятието с питейна, промишлена и противопожарна вода;
- възможно е разрушаване на складове и съоръжения за опасни вещества;
- възможен е разлив на ОХВ от резервоари, тръбопроводи, опаковки, технологично оборудване с всички произтичащи от това последствия;
- възможно е да се създаде сложна пожарна обстановка с възможност за възникване на пожари.

Наводнения:

Опасност от наводнение може да възникне при необичайно проливни дъждове или обилно снеготопене, вследствие на което канализационната система няма да може да поеме придошлата вода и би могло да се стигне до заливане на територията на предприятието или на отделни складове. Настъпването на катастрофално наводнение е възможно от язовир „Кърджали“ (максималният заверен обем на язовира е 532 мил. m^3 при мъртъв обем около 117 мил. m^3 и залаята площ около 16 km^2) при внезапно разрушаване на язовирната стена. При евентуално настъпване на такова бедствие, височината и скоростта на приливната вълна ще помете и разруши почти всички, попадащи в заливната зона обекти – производствени мощности и сгради. Наводнение може да настъпи евентуално и при аварийно източване на големи обеми водна маса от язовир „Кърджали“ вследствие на достигане на критична точка при сериозни валежи или интензивно снеготопене при резки колебания в климатичните условия. Предвид това, че голяма част от опасните вещества, които има вероятност да са налични на територията на предприятието са опасни за водната среда, утежняващо обстоятелство е близостта до яз. Студен кладенец и р. Арда.

Мълния при нарушена мълниезащита:

Причина за този вид авария е нередовно извършване на профилактика на мълниезащитата. Тази причина би могла да доведе до директно попадане на мълния и предизвикване на пожар на територията на предприятието. *Превенция: ежегодна проверка на мълниезащитната инсталация.*

Ураганен вятър, снегонавявания, заледявания, обледенявания

Ураганият вятър, надхвърлящ значително ветровото натоварване при оразмеряването, е рядко явление, но въпреки това се случва. Съществува опасност да се получи такова натоварване върху покривните конструкции, че то да надхвърли проектното и те да се разрушат или откъснат от мястото си. В този случай може да се получат различни деформации и течове на опасни вещества, ако бъдат засегнати резервоари.

Спецификата на континенталния климат е в основата на възможни снегонавявания. В резултат на тях се получават големи преспи, което би затруднило комуникацията в рамките на обекта. Това в най-голяма степен представлява опасност, ако на обекта възникне аварийна ситуация, за овладяването на която ще е необходима външна намеса.

Заледяването е природно бедствие, което настъпва при рязко понижаване на температурата под 0 °C, когато вали дъжд, сняг, при лапавица, при мъгла и висока влажност на въздуха, придружени от студен вятър и се изразява в образуване на ледена кора по земята, предметите и съоръженията. Заледяване може да се получи на пътната настилка на обекта

Заледяването на подходите към предприятието е предпоставка за сблъскване на автомобилите и крие опасност от поява на локален пожар.

Обледеняването е явление, което се образува при атмосферните условия, при които се образува заледяването, и се изразява в натрупване на голямо количество лед по намиращи се във въздуха предмети и съоръжения. При определено стечение на атмосферните условия може да се създадат предпоставки за обледеняване на някои части от конструкциите на сградите. При обледеняване най-уязвими биха могли да бъдат покривите на сградите, особено ако натрупването на големи ледени маси се комбинира с настоящ или последващ ураганен вятър.

Предприемането на специални мерки срещу тези природни бедствия при проектирането би оскъпило изключително стойността на съоръженията. Предвид на тяхната рядкост специални проектантски и технологични мерки не се предприемат, но трябва да има организационната готовност за тяхното възникване и минимизиране на последиците.

9. Допълнителна информация относно мерките за сигурност и поведение в случай на голяма авария, включително се посочва линк към публичния регистър по чл. 111, ал. 1, т. 6 от ЗООС.

Мерките за ограничаване и ликвидиране на последиците от авария в обекта се определят от Управителя или Председателя на „Ръководство на щаба при провеждане на СНАВР“ и се прилагат в зависимост от ситуацията. Те са:

Незабавно провеждане на спасителни и неотложни аварийно-възстановителни работи:

- ограничаване достъпа до аварията;
- определяне характера и размерите на аварията;
- ограничаване изтичане на опасното вещество и неговото разпространение в околната среда;
- пожарогасене;
- вентилиране на помещения;
- други мерки, които са адекватни спрямо аварийната ситуация

Незабавно информиране за аварията РС“ПБЗН” - Кърджали и кмета на община Кърджали.

Предоставяне информация на съставните части на Единната спасителна система за наличните опасни химически вещества, източници на йонизиращо лъчение, както и друга информация за опасности за живота и здравето на хората.

Взаимодействие с екипите от Единната спасителна система при отстраняване на аварията.

Предвидените превантивни мерки за недопускане на аварии със запалими ОХВ са както следва:

- Наличие на водопроводна мрежа за противопожарни нужди;
- Наличие на система за пожарогасене, която да покрива пожароопасните зони;
- Осигуряване на допълнителни подръчни противопожарни средства;
- Осигуряване на система от предпазни клапани на тръбите за леснозапалими течности;
- Предприятието е подсигурено с газоспасителна група и ведомствена пожарна за случаи на възникване на пожар;
- Спазване на мерки за недопускане на образуване на статично електричество във взривоопасните зони;
- Извършване на огневи дейности в пожароопасните зони единствено след обезопасяването им и получаване на разрешение от инспектор ПАБ. Спазване на **Правилата за пожарна и аварийна безопасност** при експлоатация на съоръженията и при извършване на монтажни, ремонтни и други дейности;

- Спазване на правилата за пожарна и аварийна безопасност при експлоатация на съоръженията и при извършване на монтажни, ремонтни и други дейности;
- Осигуряване на лични предпазни средства за защита на персонала;
- Провеждане на обучение и тренировки на персонала за поддържане на готовността за действие при аварии;
- Извършване на периодични огледи на тръбопроводите с ОХВ. Огледи се извършват и от изпълнителския персонал по време на работа;
- Охрана на площадката и контрол на лицата и транспортните средства допускани в предприятието.

Осигурени са следните превантивни мерки за недопускане на аварии с опасни за здравето ОХВ:

- Правила за съвместно съхранение на опасни вещества;
- Лични предпазни средства за защита на персонала;
- Провеждане на обучение и тренировки на персонала за поддържане на готовността за действие при аварии;
- Извършване на периодични огледи на помещенията за съхранение. Огледи се извършват и от изпълнителския персонал по време на работа;
- Охрана на площадката и контрол на лицата и транспортните средства допускани в предприятието.

Осигурени са следните превантивни мерки за недопускане на аварии с ОХВ и отпадъци, опасни за околната среда:

- Съхранение на ОХВ в закрити складове, осигурени с хидроизолация и водонепропусклив под;
- Правила за съвместно съхранение на опасни вещества;
- Наличие на обваловки за течни ОХВ в резервоари, които са оразмерени така, че при евентуален пробив на резервоара да може да поеме цялото количество;
- Извършване на периодични проверки на състоянието на обваловката;
- Осигуряване на сорбиращи материали – за контрол върху разливи извън обвалованите площи и почистване;
- Полагане на бетонна и/или асфалтова настилка на откритите производствени площи, която ще предотврати замърсяване на почви или води вследствие на разлив. Разливът ще се насочи към площадковата канализация;
- В случаи на гасене на пожари - насочване на пожарните води към канализацията за промишлено замърсени води;
- Охрана на площадката и контрол на лицата и транспортните средства допускани в предприятието;
- Наличие на ПСОВ.

<https://public-seveso.moew.government.bg/enterprises/7131>

10. Данни за лицето, предоставящо информацията, и дата на изготвяне.

Жанета Атанасова – инженер-еколог в „Хармони 2012“ ЕООД

Тел. за контакт: + 359 889 514165

email: janeta.atanasova@harmonee2012.com

Дата на изготвяне: 12.06.2023 г.

11. Освен информацията по т. 1 – 10 за предприятия/съоръжения с висок рисков потенциал се включва и:

11.1. обща информация за естеството на опасностите от големи аварии, включително тяхното потенциално въздействие върху човешкото здраве и околната среда, както и описание на основните сценарии за големи аварии и за мерките, предприети за ограничаване на техните последици;

В района на предприятието не съществува пряка опасност от природни катаклизми, които да доведат до аварийна ситуация с тежки последици. Въпреки това не бива да се изключват природните фактори, които могат да доведат до възникване на голяма авария на територията на предприятието.

Към ВАП са приложени планове за провеждане на спасителни и неотложни аварийно възстановителни работи /СНАВР/, където са разгледани конкретни организационни дейности и първи стъпки за действие при възникване на:

- пожар;
- наводнение;
- земетресение;
- радиоактивно замърсяване;
- терористични действия;
- биологично заразяване;
- снегонавяване и обледеняване.

Организационните дейности и първи стъпки за действие при възникване на мълния, пожар в съседни имоти и пътно-транспортно произшествие се припокриват с действията на персонала при възникване на пожар на територията на предприятието.

Възможни бедствия на територията на предприятието:

1. Пожари в района на предприятието

На територията на предприятието е възможно да възникнат пожари най-вече в участъците (местата), където се съхраняват или използват гориво-смазочни материали (дизелово гориво и масла) и други лесно запалими, горими и/или взривоопасни течности, газове, прахове и др. Пожар в района на обекта може да бъде предизвикан при:

- Разлив на дизелово гориво или друго лесно запалимо химическо вещество;
- При заваръчна и ремонтна дейност в близост до горими материали;
- При късо съединение в електроинсталация;
- При аварийен пробив на пещ.

При възникване на пожар на територията на предприятието, персоналетъ действа по Плана за действие при пожар.

2. Наводнения

Наводненията представляват временно заливане на значителна част от сушата, вследствие на обилни валежи, интензивно снеготопене или разрушаване на хидро-технически съоръжения. Опасност от наводнение може да възникне при необичайно обилни дъждове, което би довело до заливане на части от територията на предприятието. При наличие на наводнение, персоналетъ трябва да действа съгласно Плана за действие при наводнения.

3. Земетресение

Работната площадка на „Велц инсталацията за преработка на цинк-съдържащи материали“ гр. Кърджали попада в сеизмична зона, където могат да се очакват сеизмични проявления с магнитуд 7.1 -7.5 по Рихтер – интензивност до IX степен по макро-сеизмичната скала на Медведев-Шпонхойер-Карник-64 (MSK- 64). Влияние могат да окажат и земетресенията от Софийската и Тунджанската зони на Средногорския сеизмичен район, а също така и на Велинградската, Местенската и Струмска зони на Рило-Родопския сеизмичен район. Разрушителни въздействия, макар и по-слаби, могат да се получат и от земетресения възникнали на територията на съседни на Република България страни - Гърция, Турция и др.

България се намира в Егейската сеизмична зона, която е част от Средиземноморския земетръсен пояс. Земетресенията в България са от тектонски произход с повече от 250 огнища, като по-голямата част се намират в Южна България. Град Кърджали се намира в сеизмична зона - максимална VIII степен по MSK-64.

Скалата на MSK- 64 (Медведев- Шпонхойер- Карник) подразделя земетресенията по интензивност на проявленията им на повърхността на 12 степени (I – XII). Условно земетресенията се делят на слаби (I – IV), силни (V – VII) и най-силни, разрушителни (от VIII степен нагоре).

При земетресение от III-та степен колебанията се усещат от малко хора и то само ако са в помещение. При V-та степен на земетресение се люлеят висящите предмети. Повреди в зданията са появяват при земетресение от VI-та степен, а при VIII-ма степен повредите са сериозни. Земетресенията от X-та степен предизвикват всеобщо разрушение на сгради и значителни нарушения на земната повърхност.

Сградният фонд и съоръженията на новата „Велц инсталация за преработка на цинк-съдържащи материали“ гр. Кърджали са проектирани и изпълнени по показател „сеизмична устойчивост“. При големи сеизмични въздействия може да се очаква разрушенията на сградния фонд до 40 - 50 %, загуби в хора – около 3 - 5%, напълно или частично прекъсване на електроснабдяване и водоснабдяване, както и нарушения на транспортните и съобщителни комуникации (виж част IV).

4. Радиоактивно замърсяване

Радиоактивно замърсяване би могло да възникне при:

- Аварийна ситуация в АЕЦ „Козлодуй“, съпроводена с безконтролно изпускане в околната среда на газообразни радионуклеиди;
- Трансгранични радиоактивни замърсявания;
- При пътно-транспортна авария с моторно превозно средство, превозващо радиоактивни материали.

Радиационната обстановка и степента на радиационния риск за населението се обуславят от много фактори, по-важните от които са:

- Количеството (активността) и радионуклидния състав на изхвърлените в околното среда радиоактивни вещества;
- Годишният сезон и метеорологичните условия по време на аварията;
- Характерът на застрояването и плътността на заселване на населените места;
- Метеорологичните, хидрологичните и почвените характеристики на територията;

- Видът на земеделските култури;
- Водоснабдяването и начина на изхранване на населението.

Радиационното въздействие се дължи главно на бета- и гама-лъченията (β -лъчи и γ -лъчи) на попадналите в атмосферата и на отлагащите се върху земната повърхност радионуклеиди.

Основните радионуклеиди след авария са радиоактивните изотопи на йода (под формата на аерозоли от газообразен йод и органични съединения на йода) и преди всичко на йод-131, който има най-голям принос за вътрешното облъчване през първите дни и седмици след аварията.

Ако в околната среда попаднат радиоактивни изотопи на благородни газове (аргон, криптон, ксенон), радиационната опасност ще се обуславя от външното облъчване от тези химично инертни радионуклеиди, съдържащи се в преминаващия радиоактивен облак.

Приносът от източници на алфа-лъчение в облъчването на населението може да бъде по-съществен при евентуално изхвърляне в атмосферата на значителни количества плутоний, което зависи от вида на реактора, от продължителността на експлоатацията му след последното зареждане с ядрено гориво и от вида и степента на аварията. Опитът от досегашните по-тежки аварии с няколко различни по вид ядрени реактора показва, че облъчването на населението от източници на алфа-лъчения е много малко.

При наличие на повишена радиация в района, персоналет трябва да действа по Плана за действие при радиоактивно замърсяване.

5. Ураганен вятър, снегонавалявания, заледряване и обледеняване

Ураганни ветрове, които надхвърлят значително ветровото натоварване при проектното оразмеряване, са рядко явление. При тях съществува опасност от откъртване на предмети, козирки, прекъсване на водо- и електропроводи.

Спецификата на континенталния климат в района е в основата на възможни снего-навалявания, при които е възможно да се образуват големи преспи, което би затормозило комуникациите, както извън, така и вътре в предприятието.

Заледряването е природно бедствие, което настъпва при рязко понижаване на температурата под 0°C , когато вали дъжд, сняг и лапавица, при мъгла и висока влажност на въздуха, придружени от студен вятър и се изразява в образуване на ледена кора по земята, по предметите и съоръженията, при които се образува заледряване с натрупване на голямо количество лед по намиращите се на открито предмети и съоръжения.

При проявление на някое от тези бедствия, персоналет на предприятието действа по Плана за действие при снегонаваляване и обледеняване.

6. Промислени аварии на територията на предприятието

Предприятието на „Хармони 2012“ ЕООД ще бъде металургично предприятие със сложни химически и технологични процеси. В производствената дейност се използват многобройни агрегати, съоръжения и химични материали. При една производствена авария, последиците, както за работния състав на предприятието, така и за населението на околните селища могат да бъдат и тежки.

II.1.3. Информация за максималните възможни последици за персонала, населението и околната среда от авария в обекта

Въз основа на извършената оценка на риска в Доклада за безопасност на предприятието (по метода на трите фактора, изразен чрез матрицата на риска), са идентифицирани следните

сценарии на аварии, при които се очакват максимални последици за персонала, населението и околната среда:

- Сценарий 1: изтичане на природен газ от газовото стопанство или газопроводната мрежа на площадката на „Хармони 2012“ ЕООД, съпроводено с пожар и/или BLEVE;
- Сценарий 2: възникване на авария в резултат на земетресение. Тук е приет възможно най-лошият сценарий, който се припокрива с първия.
- Сценарий 3: възникване на авария в резултат на саботаж/ терористична атака. Тук е приет също възможно най-лошият сценарий – разрушаване на съоръженията за природен газ и пирофорни ОХВ. И този сценарий се припокрива с първия.

СЦЕНАРИЙ 1:

Съгласно количествената оценка на риска, на площадката на „Хармони 2012“ ЕООД е възможно да възникне голяма авария с природен газ. Разгледани са следните сценарии като вероятни:

- пробив на газопровода и пожар;
- пробив на бутилка с компресиран природен газ и пожар;
- огнено кълбо при авария на бутилка с природен газ;
- експлозия - образуване на облак с взривоопасна концентрация и протичане на взрив

Авария съпроводена с факелен пожар на изтичащия през газопровода природен газ:

При тази авария може да се разграничат две зони на трайно поражение върху живота и здравето на хората:

- зона с висока смъртност при термично въздействие върху живи организми с продължителност 60 секунди - с форма на окръжност с радиус 10 m;
- зона на изгаряне - с форма на окръжност с радиус 10 m.

Зони на поражение при факелен пожар на газопровода

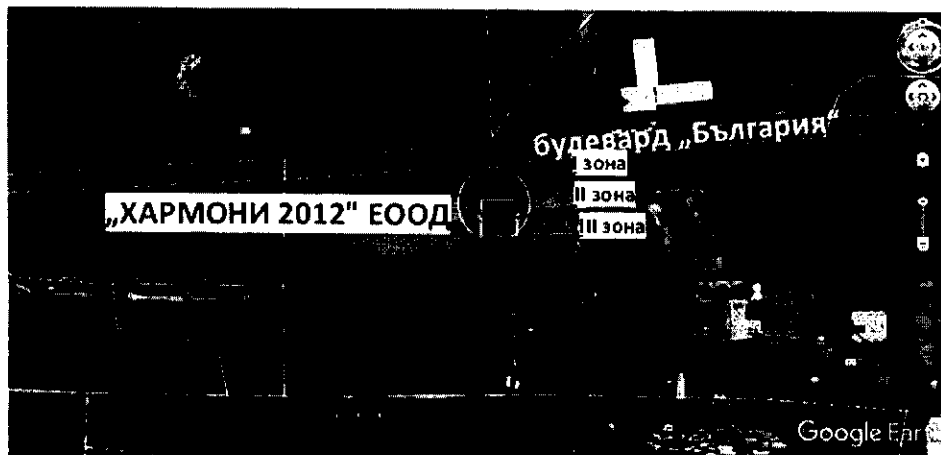
Авария съпроводена с експлозия на изтичащия през газопровода природен газ:

Изчисленията показват, че няма реални условия за възникване на експлозия. Съответно няма зони на поражение.

Авария съпроводена с пробив на бутилка с компресиран природен газ и пожар:

При тази авария може да се разграничат две зони на трайно поражение върху живота и здравето на хората:

- зона с висока смъртност при термично въздействие върху живи организми с продължителност 60 секунди - с форма на окръжност с радиус 10 m;
- зона на изгаряне - с форма на окръжност с радиус 13 m.

Зони на поражение при факелен пожар от бутилка с природен газ

При Сценарий 1, термичната радиация вследствие пожар засяга малка част от територията на „Хармони 2012“ ЕООД. В зоните на въздействие е възможно да има единствено служители на дружеството.

Не се засягат чувствителни обществени сгради, жилищни сгради, пътни артерии и др. чувствителни обекти с обществено предназначение.

Мерки за ограничаване и ликвидиране на последиците от авария в обекта

Мерките за ограничаване и ликвидиране на последиците от авария в обекта се определят от Управителя или Председателя на „Ръководство на щаба при провеждане на СНАВР“ и се прилагат в зависимост от ситуацията. Те са:

Незабавно провеждане на спасителни и неотложни аварийно-възстановителни работи:

- ограничаване достъпа до аварията;
- определяне характера и размерите на аварията;
- ограничаване изтичане на опасното вещество и неговото разпространение в околната среда;
- пожарогасене;
- вентилиране на помещения;
- други мерки, които са адекватни спрямо аварийната ситуация

Незабавно информиране за аварията РС“ПБЗН“ - Кърджали и кмета на община Кърджали.

Предоставяне информация на съставните части на Единната спасителна система за наличните опасни химически вещества, източници на йонизиращо лъчение, както и друга информация за опасности за живота и здравето на хората.

Взаимодействие с екипите от Единната спасителна система при отстраняване на аварията.

11.2. информация от външния аварийен план, която включва съвети за сътрудничество със съответния оперативен център на Главна дирекция "Пожарна безопасност и защита на населението" на Министерството на вътрешните работи и кмета на непосредствено застрашената община по време на авария;

Имената или длъжностите на лицата, оправомощени за привеждането в действие на аварийния план, и имената на лицето, отговорно за координацията на действията, които се предприемат на територията на предприятието и/или съоръжението в случай на авария

Привеждане в действие на аварийния план:

Име: Георги Славчев Георгиев
Длъжност: Ръководител производствени технологии

Или упълномощеното от него лице:

Име: Стойчо Митков Димитров
Длъжност: Инженер, производство

Предприятието е в процес на изграждане и е в процес на назначаване на персонал.

Координацията на силите и средствата за провеждане на СНАВР:

Име: Светла Янкова Гуглева
Длъжност: Експерт БЗР

Предприятието е в процес на изграждане и е в процес на назначаване на персонал.

Длъжностните лица ще бъдат определени със съответна Заповед след въвеждане в експлоатация на предприятието.

Името и длъжността на лицето, отговорно за осъществяване на връзката с кмета на общината и органите за защита при бедствия, отговорни за изпълнение на външния аварийен план

Име: Георги Славчев Георгиев
Длъжност: Ръководител, производствени технологии

Или упълномощеното от него лице:

Име: Светла Гуглева
Длъжност: Експерт БЗР

Предприятието е в процес на изграждане е в процес на назначаване на персонал.

Длъжностните лица ще бъдат определени със съответна Заповед след въвеждане в експлоатация на предприятието.

Планираните действия за контрол на риска от големи аварии и за ограничаване на последствията от тях при предвидими условия или събития, които могат да доведат до възникване на голяма авария, включително описание на оборудването, осигуряващо безопасна експлоатация, и наличните ресурси, включително индивидуални и колективни средства за защита

Действията, които следва да се предприемат в зависимост от аварийната обстановка са подробно описани във ВАП.

Мерките за ограничаване на риска за лицата, намиращи се в предприятието, включително начините на оповестяване и действията, които следва да се предприемат при получаване на предупреждение

Съобщителните комуникации на предприятието се осъществяват чрез мрежата на мобилните оператори.

Мерките за осигуряване на ранно оповестяване, алармиране и информирание на кмета на общината в случай на авария, вида на информацията, предоставяна с първоначалното оповестяване, и начините и мерките за предоставяне на допълнителна информация

Информирането на кмета на община Кърджали се извършва от Ръководител, производствени технологии или упълномощено от него лице.

Съобщителните комуникации на базата се осъществяват чрез мрежата на мобилните оператори.

Мерките и начините за обучение на персонала във връзка със задълженията им и действията, които следва да предприемат при възникване на авария, и координирането на тези действия с кмета на общината при изпълнението на Външния аварийен план

Ежегодно, със заповед на Ръководител, производствени технологии ще се провежда обучение на персонала съвместно с РС ПБЗН, като приоритетно се използват теми от Вътрешния аварийен план. През две години ще се провежда комплексно учение със заповед на Ръководител, производствени технологии и цялостно разработен план сценарии на учението.

Планираните сили и средства, необходими за спасителни и аварийно-възстановителни работи извън територията на предприятието

Сили

В „Хармони 2012“ ЕООД работят около 110 човека административно-управленски и изпълнителен персонал, ангажирани с Велц инсталация за преработка на цинк-съдържащи материали. С наетия към момента персонал се организират защитните и спасителни дейности при евентуално възникнали аварии. В дружеството са обособени: Щаб за провеждане на СНАВР, съставен от Председател, Заместник председател и Членове - общо 5 човека; Аварийно-спасителни групи (по смени)- общо 5 човека; Група „Противопожарно осигуряване“- общо 3 човека; Група „Инженерно и материално осигуряване“- общо 5 човека; Група „Ред и сигурност“- общо 5 човека и Санитарна дружина- общо 4 човека.

При възникване на авария, първата група хора, които ще се включват в СНАВР са намиращите се на обекта. След оповестяването за възникналата авария, пристигащите други членове на персонала ще се включат в СНАВР.

Списък на членовете на силите за провеждане на СНАВР и заповедите за тяхното сформирание са приложени към плана.

Средства

Средствата за осигуряването на мероприятията по предотвратяването на големи аварии и ограничаване на последствията от тях са осигурени от оператора. На площадката на предприятието са осигурени/ предвидени следните средства за защита и предотвратяване на възникнали аварии:

- пожароизвестителна инсталация;
- газсигнализатори;
- пожарни кранове и хидранти разположени на територията на обекта;
- стационарни противопожарни табла комплект;

- пожарогасители;
- и др.

11.3. информация за наличие на опасност от възникване на голяма авария в предприятието с трансгранично въздействие съгласно Конвенцията.

Реализацията на инвестиционното предложение не предполага трансгранично въздействие.